

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2003-2265

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Puntila, Miina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kansalais- ja lähetysjärjestöt suomalaisen kehitysyhteistyön toimijoina 1960-70-luvulla			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-05-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 78 + 1
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tutkielma käsittelee kansalais- ja lähetysjärjestöjen toimintaa ja roolia Suomen julkisen kehitysyhteistyön suunnittelussa 1960-luvulla ja 1970-luvun alussa. Tutkimukseni alkaa ajallisesti ensimmäisen kehitysapua suunnitelleen valtiollisen elimen, kansainvälisen kehitysavun komitean toiminnasta vuodesta 1961 alkaen. Tutkimus kuvaa 1960-luvun julkista kehitysyhteistyön suunnittelua käsittelemällä kehitysapuasiain neuvottelukunnan toimintaa vuodesta 1966 alkaen. Neuvottelukunnassa oli edustettuna sekä valtio että kansalaisjärjestöt. Tutkimus päättyy ajallisesti vuoteen 1975, jolloin jaettiin ensimmäiset määrärahat järjestöjen kehitysyhteistyöhankkeille. Tämä määrärahojen myöntäminen toimii työssä konkreettisenä osoituksena kansalais- ja lähetysjärjestöjen asemasta ja merkityksestä kehitysyhteistyön ja kehitysyhteistyöpolitiikan muotoilussa ja suunnittelussa. Päälähteenä on käytetty Ulkoministeriön arkistossa olevia kehitysapuasiain ja kehitysyhteistyöasiain neuvottelukunnan materiaalia: luonnoksia, muistioita sekä kokouspöytäkirjoja. Mukaan on otettu myös järjestöjen tuottamaa materiaalia, haastatteluita, lehtiartikkeleita, valtiopäivillä käytyä keskustelua sekä kehitysapua koskevaa tutkimuskirjallisuutta. Tutkimuksen teoreettisena lähtökohdana on ajatus kaksitasoisesta ulkopoliittikan laajentumisesta, josta kehitysyhteistyön aloittaminen ylipäättään 1960-luvulla ja toisaalta sen kehitysyhteistyön organisoimisen laajentaminen järjestöille toimivat todisteina. Toinen lähtökohda on oletus 1960-70-luvulla tapahtuneesta yleisestä asenne- ja ajattelumuutoksesta, joka näkyi eritoten nuorissa, kehitysyhteistyön piirissä toimineissa ihmisissä, sekä valtion että kansalaisyhteiskunnan edustajissa. Tutkimuksessa päädyttiin siihen, että järjestöjen mukaan tuleminen oli loogista, lähinnä niillä olleen kehityskaikokemuksen vuoksi. Järjestöjen asema ei ehkä aina käytännössä ollut järin vahva, esimerkiksi jos katsoo kehitysapuasiain neuvottelukunnan voimasuhteita. Niiden merkitys kehityskaikokemuksen, -kokemusten ja -tietojen mukaan tuojana kehitysyhteistyön suunnitteluun oli kuitenkin ensiarvoisen tärkeitä. Järjestöjen rooliin sisältyi myös yleisen mielipiteen muokkaamista, ja tällä saralla järjestöt toimivat ehkä näkyvimmin 1960-luvulla. Lähetysjärjestöjen ja joidenkin kansalaisjärjestöjen solmimat suhteet ja yhteydet kehityskaikoihin, lähinnä Afrikkaan, toimivat esikuvana, kun 1960-luvun alulla pohdittiin Suomen omaa kahdenvälistä kehitysyhteistyötä. Tällä tavoin järjestöt myös toivat omia näkemyksiään ja arvovalintojaan valtion kehitysyhteistyöpolitiikkaan ja sen suuntaamiseen. Useat järjestöt olivat saaneet Suomessa 1970-luvulle tultaessa jo kymmeniä vuosia valtion tukea, siksi päätös järjestöjen omille kehitysyhteistyöhankkeille myönnettävistä määrärahoista ei ollut kumouksellinen. Järjestöjen rooli ja merkitys Suomen julkisen kehitysyhteistyön suunnittelussa ja myöhemmin toteuttamisessa oli hyvin monipuolinen ja monitasoinen niiden kytkeytyessä valtion toimintaan ja uuden politiikan alan muotoiluun 1960-70-luvulla.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords kehitysyhteistyö kehitysapu kansalaisjärjestöt lähetysjärjestöt ulkopolitiikka - Suomi			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			